

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
TIP FAKÜLTESİ HASTANESİ
PATOLOJİ ANABİLİM DALI

PATOLOJİ LABORATUARI
TEST VE UYGULAMA REHBERİ

DÖKÜMAN KODU: PL.RH.02	YAYIN TARİHİ: 23.09.2013	REVİZYON NO: 01	REVİZYON TARİHİ: 03.01.2022
------------------------	--------------------------	-----------------	-----------------------------

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

1. AMAÇ.....	3
2. KAPSAM.....	3
3. SORUMLULAR.....	3
4. PATOLOJİ LABORATUVARININ İŞLEYİŞİ.....	3
4.1. ÖRNEK TÜRÜLERİ.....	3
4.1.1. CERRAHİ PATOLOJİK MATERYALLER VE BİYOPSİLER.....	3-4
PATOLOJİK TETKİK LİSTESİ.....	4-5-6-7-8
4.1.2. SİTOLOJİK MATERYALLER.....	8-9
SİTOLOJİK TETKİK LİSTESİ.....	9-10
4.2. ÖRNEK KABUL VE RET KRİTERLERİ.....	10
4.3. ÖRNEK ALIMI VE TRANSFER KRİTERLERİ.....	10-11
4.4. ÖRNEK KAPLARININ UYGUN ŞEKİLDE ETİKETLENMESİ.....	11
4.5. ÖN HAZIRLIK İŞLEMLERİ.....	11
4.6. ÖRNEKLERİN ÇALIŞMA ZAMANLARI	11
4.6.1. BİYOPSİ VE AMELİYAT MATERYALLERİ.....	11
4.6.2. SİTOLOJİK MATERYALLER.....	11
4.7. LABORATUVARDA UYGULANAN TESLERİN ALFABETİK LİSTESİ.....	12
4.7.1. PATOLOJİ LABORATUVARINDA UYGULANAN İMMÜN HİSTOKİMYASAL TESTLER.....	12
4.7.2. PATOLOJİ LABORATUVARINDA UYGULANAN HİSTOKİMYASAL TESTLER.....	13
4.7.3. PATOLOJİ LABORATUVARINDA UYGULANAN DOKU İMMÜNFLORASAN TESTLER.....	13
4.7.4. PATOLOJİ LABORATUVARINDA UYGULANAN RUTİN VE SİTOLOJİK TESTLER.....	13
5. PANİK TANI KRİTERLERİ	13
5.1. PATOLOJİ LABORATUVARI PANİK TANI LİSTESİ.....	13-14
5.2. PANİK TANI BİLDİRİMİ.....	14
6. SONUÇ VERME SÜRELERİ.....	14

GİRİŞ

Tıp Fakóltesi Hastanesi Patoloji laboratuvarı modern bir ortamda hastalarımıza ve doktorlarımıza hizmet vermektedir. Sağlık hizmeti, özelliğı gereğı daima en iyiye ulaşma çabası ile yürütölmektedir. Bu nedenle ileri teknolojik olanakları ve bilimsel yöntemleri kullanarak çalışan laboratuvarımız en iyi hizmeti vermeyi hedeflemiştir.

Elinizdeki test rehberi Tıp Fakóltesi Hastanesi Patoloji laboratuvarında çalışan Testler hakkında bilgi vermek amacıyla hazırlanmıştır. Hazırlanan bu kitap ile testlerin istenmesinden, sonuçların ulaşmasına kadar geçen aşamalarda sağlık personelimize yardımcı olmayı amaçladık.

Test bilgileri sürekli olarak güncellendiğınden kitapta yer alan bilgilerde yıl içinde değışiklik olabileceğı dikkate alınmalıdır. Bu test rehberinin tamamı **[http:// hastane.erbakan.edu.tr](http://hastane.erbakan.edu.tr)**. web sitemizde de bulunduğundan yıl içinde yapılan değışiklikleri buradan takip edebilirsiniz.

Patoloji laboratuvarı bütün personeli ile birlikte kaliteyi artırmayı hedef edinmiştir. Sizlere daha güvenilir sonuçlar ve daha kaliteli hizmet verebilmemiz için test istemlerini yaparken hastayla ilgili bilgileri, istem yapan doktor ismini, gönderen birimi ve ön tanı kısımlarını eksiksiz doldurmanızı ve test rehberinde belirtilen örnek gönderme kriterlerine uymanızı rica ederiz.

Testler hakkında daha geniş bilgi almak istediğinizde her türlü haberleşme yolu aracılığı ile laboratuvarımız uzmanlarına ulaşabilirsiniz. Bu rehberin tüm hastalara ve hastanemiz personeline faydalı olması dileğimizle...

1.AMAÇ

Patoloji laboratuvarında çalışılan örneklerin türünün örnek kabul ve ret kriterlerinin , örnek alımı ile ilgili kuralların, örneklerin uygun şekilde transferinin ve örnek çalışma sürelerinin, örneklerle ait sonuçların raporlanmasının, sonuçların ilgili birim ve kişilere ulaştırılmasının tanımlanmasıdır.

2.KAPSAM

Patoloji laboratuvarı çalışanları, örnek gönderen doktorlar, örnek transferini yapan personeli kapsar.

3.SORUMLULAR

Patoloji Laboratuvarı çalışanları, örnek gönderen hekimler, örnek transferi yapan personeller.

4.PATOLOJİ LABORATUVARININ İŞLEYİŞİ

Patoloji laboratuvarının bütün faaliyetlerini içerir.

4.1. ÖRNEK TÜRÜLERİ

Patoloji laboratuvarında her türlü doku-organ, biyopsi, rezeksiyon ve sitoloji örnekleri çalışılır.

4.1.1.CERRAHİ PATOLOJİK MATERYALLER VE BİYOPSİLER

Organ veya dokudaki lezyon alanının tamamının veya bir kısmının tanı amacı ile çıkarılması sonucu elde edilen örneklerdir.

4.1.1.1.ENDOSKOPİK BİYOPSİLER

Mide, bronş, barsak gibi lümenli organlardan endoskop yardımı ile alınan doku örnekleridir. Endoskopi uygulandığı alana göre farklı isimler alır.

4.1.1.2.TRU-CUT BİYOPSİLER

Böbrek, karaciğer ve akciğer gibi parankimal ve ulaşılması güç olan organlardan özel kesici iğneler yardımı ile alınan biyopsidir.

4.1.1.3.İNSİZYONEL BİYOPSİLER

Lezyonun yalnızca bir kısmının çıkarılması sonucu elde edilen örneklerdir.

4.1.1.4.EKSİZYONEL BİYOPSİLER

Lezyonlu dokunun ya da bölgenin genişçe kesilip çıkarılmasıdır.

4.1.1.5.PARSİYEL-TOTAL REZEKSİYONLAR

Doku veya organların patolojiye maruz kalan bir kısmının veya tamamının cerrahi operasyonla çıkartılması işlemidir.

4.1.1.6.TRANSÜRETRAL REZEKSİYONLAR (TUR)

Cihaz yardımı ile üretradan girilerek yapılan prostat rezeksiyonudur.

4.1.1.7.SHAVE BİYOPSİLER

Deriye uygulanan biyopsi türüdür, derin olmayan lezyonlarda derinin üzerindeki lezyon tıraşlanarak çıkarılır

4.1.1.8.RADİKAL REZEKSİYONLAR

Organların cerrahi operasyonla tamamen alınması işlemidir.

4.1.1.9.PUNCH BİYOPSİLER

İnsizyonel ya da eksizyonel olabilir. Biyopsi zimba düzeneği ile çalışan özel bir alet yardımı ile alınır, alınan örnek kübik bir görünüme sahiptir.

4.1.1.10.İNCE İĞNE ASPIRASYON BİYOPSİLERİ (İAB)

İnce uçlu iğneler ile palpasyon, US ya da BT kılavuzluğunda hücrel örnek (sitolojik materyal) alınmasıdır.

4.1.1.11.KÜRETAŞ

Daha çok kadın genital sistemi hastalıklarında uygulanan endoserviks ya da endometriumdan kazıma yöntemi ile doku alınmasıdır.

4.1.1.12.OPERASYON (AMELİYAT) MATERYALLERİ

Çeşitli ameliyat şekilleri ile elde edilen materyaller olup organ rezeksiyonu, ya da çeşitli organlara ait maling tümörler nedeni ile uygulanan ameliyatlara ait materyallerdir. Birden fazla organı kapsayabileceği gibi bölgesel lenf düğümleri de eşlik edebilir.

4.1.1.13.FETÜS VE PLASENTA

Plasenta hemen gönderilecek ise fiksasyonsuz, bir saatlik bir gecikme bile olacak ise diğer materyaller gibi gönderilecektir. Fetüs hemen ve fiksasyonsuz gönderilecektir, mesai sonrası alınmış ise buzdolabının kapağında saklanacak ve buzdolabında bekletilen süre Tetkik İstem Formunda belirtilecektir. Hiçbir zaman fiksasyona konulmayacaktır. Fetüs ve plasenta gönderilirken ailenin rızasını gösteren izin kâğıdı da gönderilecektir.

Yukarda sıraladığımız örnek türlerinin alt birimleri **Patoloji Tetkik İstek Formunda** kod numaralarıyla beraber aşağıda verilmiştir.

PATOLOJİK TETKİKLER

KOD	BAŞ BOYUN
4819	BURUN, SİNÜS POLİPLERİ İNFLAMMATUAR
4913	PARATİROİD BEZİ
4922	TİROGLOSSAL KANAL/BRANKİAL YARIK KİSTİ
4924	TÜKRÜK BEZİ, BİYOPSİ
4840	KOLESTEATOMA
4845	LARİNK, BİYOPSİ
4849	MUKOSEL, TÜKRÜK
4850	NAZOFARİNK/OROFARİNK, BİYOPSİ
4865	SİNÜS, PARANASAL BİYOPSİ
4872	TONSİL VE/VEYA ADENOİDLER
4873	TONSİL, BİYOPSİ
4874	TRAKEA, BİYOPSİ
4888	AĞIZ MUKOZASI
4894	DİL, BİYOPSİ
4895	DİŞ / ODONTOJENİK KİST
4896	DUDAK BİYOPSİ/WEDGE (KAMA) REZEKSİYONU
4942	LARİNK, PARŞİYEL/TOTAL REZEKSİYON
4949	ODONTOJENİK TÜMÖR
4955	TİROİD, TOTAL/LOBEKTOMİ

4956	TÜKRÜK BEZİ (TÜMÖR DÂHİL)
4960	DİL/TONSİL-TÜMÖR İÇEREN REZEKSİYON
4966	LARİNK, PARŞİYEL/TOTAL + BOYUN LENF NODLARI
4905	LENF DÜĞÜMÜ, BİYOPSİ
4943	LENF DÜĞÜMLERİ, REGIONAL REZEKSİYON (DİSEKSİYON)
GÖZ	
4843	KONJONKTİVA BİYOPSİ / PTERYGIUM
4844	KORNEA
4936	GÖZ, ENÜKLEASYON
GİS	
4858	POLİP KOLOREKTAL
4813	APENDİKS
4821	DİVERTİKUL-ÖZEFAGUS/İNCE BARSAK
4828	FİSSÜR/FİSTÜL
4831	HEMOROİDLER
4832	HERNİ KESESİ, HERHANGİ BİR BÖLGEDE
4834	İNCE BARSAK, BİYOPSİSİ
4902	KARACİĞER, BİYOPSİ İĞNE / WEDGE (KAMA)
4912	PANKREAS BİYOPSİSİ
4930	ADRENAL (SÜRRENAL),REZEKSİYON
4841	KOLON, KOLOSTOMİ STOMASI
4842	KOLON, BİYOPSİ
4848	MİDE, BİYOPSİ
4852	ÖZOFAGUS, BİYOPSİ
4855	PİLONİDAL KİST/SİNÜS
4859	POLİP, MİDE/İNCE BARSAK
4862	SAFRA KESESİ
4937	İNCE BARSAK, REZEKSİYON, TÜMÖR DIŞINDA
4938	KARACİĞER, KISMİ REZEKSİYON
4941	KOLON, SEGMENTAL REZEKSİYON, TÜMÖR DIŞI NEDENLE
4947	MİDE, SUBTOTAL/TOTAL REZEKSİYON, TÜMÖR DIŞI NEDENLE
4964	KOLON, TOTAL REZEKSİYON
4965	KOLON, TÜMÖR İÇİN SEGMENTAL REZEKSİYON
4969	MİDE, TÜMÖR İÇİN SUBTOTAL/TOTAL REZEKSİYON
4970	ÖZOFAGUS, PARŞİYEL/TOTAL REZEKSİYON
4971	PANKREAS, TOTAL/SUBTOTAL REZEKSİYON
4905	LENF DÜĞÜMÜ, BİYOPSİ
4943	LENF DÜĞÜMLERİ, REGIONAL REZEKSİYON (DİSEKSİYON)
KVC, TORAKS	
4810	AKCİĞER, TRANSBRONŞİYAL BİYOPSİ
4816	BRONKUS, BİYOPSİ
4901	KALP KAPAKÇIĞI
4857	PLEVRA/PERİKARD-BİYOPSİ
4863	SEMPATİK GANGLİON
4875	TROMBÜS VEYA EMBOLUS
4884	VEN, VARİS

4890	ARTER, BİYOPSİ
4931	AKCİĞER, KAMA BİYOPSİSİ
4944	MEDİASTEN, KİTLE
4948	MYOKARD, BİYOPSİ
4954	TİMUS, TÜMÖR
4959	AKCİĞER, TOTAL/LOB/SEGMENT REZEKSİYONU
4905	LENF DÜĞÜMÜ, BİYOPSİ
4943	LENF DÜĞÜMLERİ, REGIONAL REZEKSİYON (DİSEKSİYON)
ÜROGENİTAL, ADRENAL	
4828	FİSSÜR/FİSTÜL
4833	HİDROSEL KESESİ
4916	PROSTAT, TUR
4920	TESTİS, BİYOPSİ
4921	TESTİS, TÜMÖR /BİYOPSİ
4926	ÜRETER, REZEKSİYON
4930	ADRENAL (SÜRRENAL), REZEKSİYON
4847	MESANE, BİYOPSİ
10x4861	PROSTAT İĞNE BİYOPSİSİ
4866	SPERMATOSEL
4867	SÜNNET DERİSİ
4877	ÜRETER, BİYOPSİ
4878	ÜRETRA BİYOPSİ
4881	VARİKOSEL
4882	VAS DEFERENS
4892	BÖBREK, BİYOPSİ İĞNE
4934	BÖBREK, PARŞİYEL/TOTAL NEFREKTOMİ
4946	MESANE, TUR
4952	PROSTAT, RADİKAL REZEKSİYON DIŞINDA
4968	MESANE, PARŞİYEL/TOTAL REZEKSİYON
4972	PROSTAT, RADİKAL REZEKSİYON
4973	TESTİS, TÜMÖR
4905	LENF DÜĞÜMÜ, BİYOPSİ
4943	LENF DÜĞÜMLERİ, REGIONAL REZEKSİYON (DİSEKSİYON)
KADIN DOĞUM	
4807	ABORTUS
4808	ABORTUS, SPONTAN/MISSED
4815	BARTHOLİN BEZİ KİSTİ
4825	ENDOMETRİUM KÜRTAJ, BİYOPSİ
4826	ENDOSERVİKS, KÜRETAJ/BİYOPSİ
1624807	SMEAR
4908	MYOM (LAR), MYOMEKTOMİ, UTERUS HARIÇ
4910	OVER, BİYOPSİ/WEDGE (KAMA) REZEKSİYONU
4911	OVER (+ /-TUBA), NEOPLASTİK DEĞİL
4917	SERVİKS, BİYOPSİ
4923	TUBA UTERİNA, EKTOPIK GEBELİK
4927	VULVA/ LABİA, BİYOPSİ

4853	PARATUBAL KİSTLER (MORGAGNİ HİDATİ)
4856	PLASENTA, ÜÇÜNCÜ TRİMESTER DIŞINDA
4860	POLİP, SERVİKAL/ENDOMETRİAL
4876	TUBA UTERİNA
4879	VAJİNA, BİYOPSİ
4950	OVER, (+ /-TUBA), NEOPLASTİK
4953	SERVİKS, KONİZASYON
4957	UTERUS, (+ /-ADNEKSLER), TM VE PROLAPUS HARIÇ
4962	FETUS, DİSEKSİYONLA İNCELEME
4974	UTERUS, NEOPLASTİK (+ /-TUBALAR VE OVERLER)
4975	VULVA, TOTAL/SUBTOTAL REZEKSİYON
4905	LENF DÜĞÜMÜ, BİYOPSİ
4943	LENF DÜĞÜMLERİ, REGIONAL REZEKSİYON (DİSEKSİYON)
BEYİN, SİNİR SİSTEMİ-KAS	
4900	HİPOFİZ TÜMÖRÜ
4903	KAS, BİYOPSİ
4918	SİNİR, BİYOPSİ
4851	NÖROMA/TRAVMATİK
4864	SİNİR, VAGOTOMİ VE BENZERİ GİRİŞİM
4869	TENDON/ TENDON KILIFI
4891	BEYİN MENİNKSLER, TÜMÖR REZEKSİYONU DIŞINDA
4932	BEYİN/MENİNKSLER, TÜMÖR REZEKSİYONU
4933	BEYİN, BİYOPSİ
DERİ, YUMUŞAK DOKU, KEMİK - KEMİK İLİĞİ	
4817	BURSA / SYNOVİAL KİST
4820	DERİ, KİST/ UZANTI (TAG) /DEBRİD. /PLASTİK ONARIM
4827	FEMUR BAŞI, KIRIK DIŞINDA
4835	İNTERVERTEBRAL DİSK
4904	KEMİK, EKZOSİTOZ
4914	PARMAK EL / AYAK, AMPUTASYON, TRAVMA DIŞI
4919	SYNOVİUM
4837	KEMİK FRAGMENTLERİ
4838	KEMİK İLİĞİ BİYOPSİSİ
4786	İMPRİNT
4839	KIKIRDAK
4846	MENİSKÜS
4854	PARMAKLAR, EL / AYAK, AMPUTASYON, TRAVMATİK
4885	YUMUŞAK DOKU, DEBRİDMAN
4886	YUMUŞAK DOKU, LİPOM
4897	EKLEM, REZEKSİYON
4898	EKSTREMİTE, AMPUTASYON, TRAVMATİK
4939	KEMİK-BİYOPSİ/ KÜRETAJ MATERYALİ
4961	EKSTREMİTE, DİSARTİKÜLASYON
4963	KEMİK, REZEKSİYON
4976	YUMUŞAK DOKU TÜMÖRÜ, GENİŞ REZEKSİYON
4905	LENF DÜĞÜMÜ, BİYOPSİ

4943	LENF DÜĞÜMLERİ, REGIONAL REZEKSİYON (DİSEKSİYON)
PERİTON, RETROPERİTON, OMENTUM-DALAK	
4909	OMENTUM, BİYOPSİ
4915	PERİTON, BİYOPSİ
4935	DALAK
4905	LENF DÜĞÜMÜ, BİYOPSİ
4943	LENF DÜĞÜMLERİ, REGIONAL REZEKSİYON (DİSEKSİYON)
MEME	
4906	MEME, BİYOPSİ
4907	MEME/REDUKSİYON MAMMOPLASTİ
4945	MEME, MASTEKTOMİ-PARSİYEL/BASİT
4967	MEME, MASTEKTOMİ + AKSİLLA LENF NODLARI
4905	LENF DÜĞÜMÜ, BİYOPSİ
4943	LENF DÜĞÜMLERİ, REGIONAL REZEKSİYON (DİSEKSİYON)
ÖZEL PATOLOJİK TETKİKLER	
4983	FROZEN İNCELEMESİ
4984	HİSTOKİMYASAL BOYAMALAR
4985	İMMÜNFLORESAN MİKROSKOPİ
4986	İMMÜNHİSTOKİMYASAL İNCELEME
4987	HAZIR BOYALI PREPERAT VE/VEYA PARAFİN BLOK
4988	İN SİTU HİBRİDİZASYON İÇİN DOKU HAZIRLANMASI
4989	FLOW SİTOMETRİ İNCELEMESİ İÇİN DOKU HAZIRLANMASI
4991	BLOKTAN ELEKTRON MİKROSKOPİ İÇİN KESİT HAZIRLANMASI
4992	BLOKTAN IŞIK MİKROSKOPİ İÇİN KESİT HAZIRLANMASI
4993	DOKU ÖRNEĞİNİN BLOK HALİNE GETİRİLMESİ
4994	KESİT GÖRÜNTÜLERİNİN BASILMASI (HER RESİM İÇİN)
4995	KESİTLERİN ELEKTRON MİKROSKOPİK İNCELENMESİ
DİĞER PATOLOJİK TETKİKLER	
4978	TAHNİT
4979	OTOPSİ, ADLİ VE/VEYA TIBBİ AMAÇLI
4980	OTOPSİ, FETUS

4.1.2. SİTOLOJİK MATERYALLER

Tüm vücut sıvıları ve bu sıvılardan hazırlanmış yayma lamalarını kapsar.

4.1.2.1.SERVİKO-VAGİNAL SMEARLER

Örnekleme Endoservikal bileşkeden alınmış olacak, Yayma hazırlanınca hemen tespit edilecek, Preparatlar alkol ile dolu yayma taşıma kabına konulacak, Yayma taşıma kabının kapağı sıkıca kapatılacaktır.

4.1.2.2.İMPRİNT VE SÜRÜNTÜLER

Lam üzerine alınan yayma diğer bir lam yardımı ile yayılacak, Preparatlar alkol ile dolu yayma taşıma kabına konulacak, Yayma taşıma kabının kapağı sıkıca kapatılacaktır.

4.1.2.3. İNCE İĞNE ASPİRASYON BİYOPSİLERİ (İAB)

Lamın üzerine alınan, püskürtülen materyal diğer lam yardımı ile yayılacak, 2 –4 tanesi Giemsa boyama için havada kurutulacak, Diğerleri yayılır yayılmaz hiç bekletilmeden PAP boyama için (kurutulmadan) alkol ile dolu yayma taşıma kabına konulacak, Yayma taşıma kabının kapağı sıkıca kapatılacaktır.

4.1.2.4.YIKAMA SIVILARI

Enjektör veya dökülmeden taşınacak uygun taşıma kaplarında ağızları sıkıca kapatılmış olarak gönderilir.

4.1.2.5.SERÖZ BOŞLUK SIVILARI

Enjektör veya dökülmeden taşınacak uygun taşıma kaplarında ağızları sıkıca kapatılmış olarak gönderilir.

4.1.2.6.İDRAR SIVISI

Alınan idrar örneğinden 100 –200 ml. idrar gönderilmek üzere buzdolabında bekletilecektir.

4.1.2.7.PLEVRA SIVISI

Enjektör veya dökülmeden taşınacak uygun taşıma kaplarında ağızları sıkıca kapatılmış olarak gönderilir.

4.1.2.8.BALGAM SIVISI

Dökülmeden taşınacak uygun plastik taşıma kaplarında ağızları sıkıca kapatılmış olarak gönderilir.

4.1.2.9.DİĞER VÜCUT SIVILARI

Enjektör veya dökülmeden taşınacak uygun taşıma kaplarında ağızları sıkıca kapatılmış olarak gönderilir.

Yukarda sıraladığımız örnek türlerinin alt birimleri **Sitoloji Tetkik İstek Formunda** kod numaralarıyla beraber aşağıda verilmiştir.

SİTOLOJİK TETKİKLER

KOD	JİNEKOLOJİK SİTOLOJİLER
4786	İMPRİNT
4798	SERVİKAL VEYA VAJİNAL SİTOLOJİ, SIVI BAZLI İNCE TABAKA
4799	SERVİKAL VEYA VAJİNAL SİTOLOJİ, YAYMA PREPERATLAR
1624806	VAGİNAL SMEAR
1624807	NORMAL SERVİKAL SMEAR
1624809	KİST SIVISI
4802	YAYMALAR, LİSTEDEKİLER DIŞINDA

KOD	NON JİNEKOLOJİK SİTOLOJİLER
4786	İMPRİNT
4788	BOS, DİREKT YAYMA VE/VEYA RUTİN SANTRİFÜJ / SİTOSANTRİFÜJ
4789	BRONŞ ASİRASYONU, DİREKT YAYMA VE/VEYA RUTİN SANTRİFÜJ

4790	FİLTRE PREPARATI HAZIRLANMASI
4791	HÜCRE BLOĞU HAZIRLANMASI
4794	İNCE İĞNE ASPİRASYONU DEĞERLENDİRMESİ, LABORATUAR DIŞINDA
4797	PERİTON SIVISI; DİREKT YAYMA VE/VEYA RUTİN SANTRİFÜJ
4800	SIVI BAZLI İNCE TABAKA TEKNOLOJİSİ
4803	YIKAMALAR VE FIRÇA PREPERATLARI
4809	APSE MATERYALİ
4838	KEMİK İLİĞİ YAYMASI
1624800	BALGAM
1624801	BRONŞ ASPİRASYONU
1624802	İDRAR
1624803	MEME BAŞI YAYMASI
1624804	MEME BAŞI AKINTISI
1624805	PERİTON SIVISI VEYA BATIN İÇİ SIVISI
1624808	PLEVRA SIVISI
1624809	KİST SIVISI
1624810	AKINTILAR
1624811	BRONŞ YIKAMA
1624812	BRONŞ LAVAJI
4801	VÜCUT SIVILARI, LİSTEDEKİLER DIŞINDA
4802	YAYMALAR, LİSTEDEKİLER DIŞINDA

4.2.ÖRNEK KABUL VE RET KRİTERLERİ

4.2.1.Tüm örnekler için patoloji istek formu eksiksiz olarak doldurulmuş ve hasta kimlik bilgileri, bilgisayar numarası etiketlenmiş olarak gönderilmelidir.

4.2.2.Tanılı ya da kuşkulu bulaşıcı hastalığı olan olgular patoloji istek formunda ayrıca özel olarak belirtilmelidir.

4.2.3.Cerrahi patoloji materyalleri büyüklüklerine uygun kaplarda %10 formaldehit içinde gönderilir.

4.2.4.İntraoperatif konsültasyon (frozen section), Doku immün florasan (DİF) ve sitolojik yayma yapılacak olguların materyalleri fiksatif solüsyona konmadan taze olarak en kısa sürede zorunlu durumlarda kurumayı önlemek için serum fizyolojik ile ıslatılarak gönderilir.

4.2.5.İntraoperatif konsültasyon için örnekler ameliyathaneden hiçbir solüsyona konmadan, gazlı bez üzerinde, diğer hastanelerden kapalı kap içinde buz kalıpları arasında kalacak şekilde, en kısa sürede gönderilir

4.2.6.İntraoperatif konsültasyon için sitolojik materyaller, doku örnekleri ile birlikte gönderilmelidir.

4.2.7.Balgam, idrar, seröz sıvılar, kist, aspirasyon sıvıları fiksatif solüsyona konmadan, sızdırmaz kaplarda, en kısa sürede gönderilir.

4.2.8.İnce iğne aspirasyon biyopsileri, üzerlerine hasta isimleri yazılmış lamlara yayılarak ve havada kurutulularak, smearler saç spreyiyle fikse edilerek ve % 96 alkol içinde gönderilir.

4.2.9.Tüm materyallerin mesai saatleri içinde gönderilmelidir. Mesai saatleri içinde gönderilemeyen seröz boşluk sıvıları, kist aspirasyon sıvıları buzdolabında +4C de saklanmalıdır.

4.2.10.Hasta kimlik bilgileri tutarsız olan yada örnek üzerinde hasta kimlik bilgileri yazılı olmayan materyaller kabul edilmez.

4.2.11.Uzun süre açıkta kalmış, kurumuş, kotere bağlı olarak yanmış, sertleşmiş doku örnekleri ile sert, kalsifik doku örnekleri intaoperatif konsültasyon için kabul edilmez.

4.2.12.Biyopsiler, doku büyüklüğüne uygun kapta % 10 formol içinde gönderilir.

- 4.2.13.** Rezeksiyon materyalleri, bütünlüğü bozulmadan, kesit yapılmadan, büyüklüğü yeterli kaplarda, üzerini örtecek şekilde % 10 formol içinde gönderilir.
- 4.2.14.** Tanımlanan özelliklere uymayan sitoloji ve biyopsi-rezeksiyon örnekleri kabul edilmez.
- 4.2.15.** Ameliyathaneden ve servislerden gönderilen materyaller görevli personelle gönderme defterine kayıtlı olarak getirilir. Polikliniklerden veya diğer hastanelerden gönderilen materyaller hasta yakınları tarafından getirilir.
- 4.2.16.** Tüm numuneler mesai saatleri içinde gönderilmelidir.

4.3.ÖRNEK ALIMI VE TRANSFER KRİTERLERİ

- 4.3.1.** Biyopsi yeterli miktarda ve büyüklükte alınmalıdır.
- 4.3.2.** Büyük lezyonlardan daha fazla sayıda biyopsi alınmalıdır.
- 4.3.3.** Derin yerleşimli lezyonlarda biyopsi, lezyonun çevresinden değil içinden alınmalıdır.
- 4.3.4.** Farklı bölgelerden alınan biyopsiler ayrı kaplarda gönderilmelidir.
- 4.3.5.** Dokunun ezilmesinden, koterize edilmesinden kaçınılmalıdır.
- 4.3.6.** Biyopsi alındıktan sonra geciktirilmeden %10 formaldehit içeren kaba konmalıdır. Dokunun ele alınarak incelenmesi, kesilmesi, yıkanması, kazınması gibi işlemlerden kaçınılmalıdır.
- 4.3.7.** Servikovaginal smearler tercihen son adet tarihinden 2 hafta sonra alınmalıdır.
- 4.3.8.** Smearlerden 48 saat önce vaginal ilaç, kontraseptif, vaginal duş yapılmamalıdır.
- 4.3.9.** Smear alınacak bölgedeki mukus, kan temizlenmelidir.
- 4.3.10.** Numune alınmadan önce asetik asit, lugol kullanılmamalıdır.
- 4.3.11.** Smear ince tabaka halinde yayılmalıdır.
- 4.3.12.** Optimal örnek ektoserviks ve endoserviksten hücreler içermelidir.
- 4.3.13.** Smear alındıktan sonra 1–2 saniye içinde %95 etanol veya sprey ile fiksasyon yapılmalıdır.
- 4.3.14.** Vücut sıvıları, seröz boşluk sıvıları, enjektör içinde ya da uygun büyüklükte kapaklı, sızdırmaz kaplarda en kısa sürede gönderilmelidir.
- 4.3.15.** Yıkama sıvıları uygun büyüklükte, kapaklı, sızdırmaz kaplarla gönderilmelidir.
- 4.3.16.** İnce iğne aspirasyon biyopsileri 22–27 gauge enjektörler ile alınmalı, lamlara ince olarak yayıldıktan sonra, havada kurutularak ya da %95 alkolde gönderilmelidir.
- 4.3.17.** İmprint, fırça, sürüntü materyalleri, lamlara ince tabaka halinde yayıldıktan sonra havada kurutularak ya da %95 alkolde gönderilmelidir.

4.4.ÖRNEK KAPLARININ UYGUN ŞEKİLDE ETİKETLENMESİ

- 4.4.1.** Örnek kapları üzerinde hastaya ait bilgiler (Adı soyadı, hastane bilgi sistem kodu, varsa bulaşıcı hastalığı ve yaşı) bulunmalıdır.
- 4.4.2.** Örneğin alındığı yer istem formu ile tutarlı olacak şekilde kap üzerinde de belirtilmelidir.
- 4.4.3.** Birden fazla örnek var ise her örnek kabı istem formu ile tutarlı olacak şekilde kodlandırılmalı ve barkot yapıştırılarak gönderilmelidir.
- 4.4.4.** Örnekler farklı taraf ve bölgelerden alınmış ise kap üzerinde belirtilmelidir.

4.5.ÖN HAZIRLIK İŞLEMLERİ

- 4.5.1.** İntraoperatif konsültasyonu (frozen çalışması) için ilgili klinisyenin frozen çalışma isteğini telefonla patoloji doktoruna bildirmelidir. Bu bildirim laboratuvarımızdaki teknik ekipman ve personelin hazır durumda olmasını sağlayacaktır.
- 4.5.2.** Küçük dokular makroskobide kasetlere alındıktan sonra doku takip cihazında çeşitli solüsyonlardan geçirilerek yaklaşık 3.30 saat, büyük dokular ise makroskobik tanımları yapıp uygun örneklemeler alındıktan sonra yaklaşık 13 saat işleme tabi tutulur.

4.5.3.Kemik dokular veya kalsifiye olmuş sert dokular kesime uygun hale gelene kadar asit takibine alınır. Asit takip süresi dokunun durumuna bağlı olarak 2 ile 30 gün arasındadır.

4.6.ÖRNEKLERİN ÇALIŞMA ZAMANLARI

Laboratuvarımıza gönderilen örnekler için çalışma zamanı haftanın beş iş günü mesai saatleridir.

4.6.1.BİYOPSİ VE AMELİYAT MATERYALLERİ

4.6.1.1.ÖZEL İNCELEME GEREKTİRMEYEN BİYOPSİ VE AMELİYAT MATERYALLERİ

1.GÜN	:Materyalin kabulü ve fiksasyon
2.GÜN	:Makroskopik inceleme ve doku takibi (12-24 saat)
3.GÜN	:Bloklaama,dondurma ve mikrotomda kesit alma
4.GÜN	:Rutin boyama (H&E) ve lamların teslimi
5.GÜN	:Araştırma görevlilerinin lamları inceleyip mikroskopik tariflerini yapması.
6.GÜN	:Lamların öğretim üyeleri ile bakılıp tanılarının konması.
7.GÜN	:Raporlama,onay ve imza
8.GÜN	:Rapor teslimi

4.6.1.2.ÖZEL İNCELEME GEREKTİREN BİYOPSİ VE AMELİYAT MATERYALLERİ

1.GÜN	:Materyalin kabulü ve fiksasyon
2.GÜN	:Makroskopik inceleme ve doku takibi (12-24 saat)
3.GÜN	:Bloklaama,dondurma ve mikrotomda kesit alma
4.GÜN	:Rutin boyama (H&E) ve lamların teslimi
5.GÜN	:Araştırma görevlilerinin lamları inceleyip mikroskopik tariflerini yapması.
6.GÜN	:Lamların öğretim üyeleri ile birlikte incelenmesi.
7-8.GÜNLER	:Histokimyasal, immünhistokimyasal, immünfloresan incelemelerin yapılması.
9.GÜN	:Özel inceleme lamlarının öğretim üyeleri ile bakılıp tanılarının konması.
10.GÜN	:Raporlama,onay ve imza
11.GÜN	:Rapor teslimi

4.6.2.SİTOLOJİK MATERYALLER

1.GÜN	:Materyalin kabulü , yayma preparatların hazırlanması ve fiksasyon (30-60 dk)
2.GÜN	:Rutin boyama (H&E, PAP, MGG, WRIGHT.) ve lamların teslimi.
3.GÜN	:Araştırma görevlilerinin lamları inceleyip mikroskopik tariflerini yapması.
4.GÜN	:Lamların öğretim üyeleri ile bakılıp tanılarının konması.
5.GÜN	:Raporlama,onay ve imza
6.GÜN	:Rapor teslimi

4.7. LABORATUVARDA UYGULANAN TESLERİN ALFABETİK LİSTESİ

4.7.1. PATOLOJİ LABORATUVARINDA UYGULANAN İMMÜN HİSTOKİMYASAL TESTLER

1	ACT	43	CD99	85	İGA
2	ACTH	44	CD103	86	İNHİBİN
3	ACTİN	45	CD106	87	İNSÜLİN
4	ADENOVİRÜS	46	CD117	88	KALRETİNİN
5	AFP	47	CD138	89	KALSİTONİN
6	ALK	48	CD141	90	KAPPA
7	BCL-2	49	CEA	91	Kİ 67
8	BCL-6	50	CERB B2	92	KROMOGRANİN
9	BEREP4	51	CMV	93	LAMBDA
10	BETA CATENİN	52	COLLAGEN 4	94	MART 1
11	CA15-3	53	CYCLİN D1	95	MMP 9
12	CA125	54	CYTOKERATİN LMV	96	MPO
13	CD1A	55	CYTOKERATİN PAN	97	MUC 1
14	CDX2	56	CYTOKERATİN HMV	98	MUC 2
15	CD3	57	CYTOKERATİN 5-6	99	MUC 5 AC
16	CD4	58	CYTOKERATİN 7	100	MUC 6
17	CD5	59	CYTOKERATİN 8	101	MUM 1
18	CD8	60	CYTOKERATİN 10	102	MYOGENİN
19	CD10	61	CYTOKERATİN 18	103	MYOGLOBİN
20	CD13	62	CYTOKERATİN 19	104	NF
21	CD14	63	CYTOKERATİN 20	105	NSE
22	CD15	64	C4D	106	PAX 2
23	CD19	65	DESMİN	107	PCNA
24	CD20	66	DOG 1	108	PLAP
25	CD21	67	EBV	109	PLAZMA CELL
26	CD23	68	E CADHERİN	110	PRG
27	CD25	69	EMA	111	PSA
28	CD30	70	ER	112	P 27
29	CD31	71	FASCİN	113	P 53
30	CD33	72	F8	114	P 63
31	CD34	73	GALECTİN 3	115	P 120
32	CD41	74	GCDFP 15	116	RENAL CELL
33	CD43	75	GFAP	117	SMA
34	CD45	76	GLYCOPHORİN	118	SİNAPTOFİZİN
35	CD54	77	GRANZİM B	119	S 100
36	CD56	78	HBME 1	120	TDT
37	CD57	79	HBS AG	121	THYROGLOBULİN
38	CD61	80	HBVC AG	122	TTF 1
39	CD64	81	HCG	123	VİMENTİN
40	CD68	82	HEPAR		
41	CD71	83	HMB 45		
42	CD79B	84	H PYLORİ		

4.7.2. PATOLOJİ LABORATUVARINDA UYGULANAN HİSTOKİMYASAL TESTLER

1	AB PAS
2	ALCIAN BLUE
3	AMİLOİD
4	BAKIR (ORCEİN)
5	DEMİR (PRUSYA MAVİSİ)
6	D PAS
7	ELASTİK VAN GİESON
8	EZN
9	GİEMSA
10	GÜMÜŞ (RETİKÜLİN)
11	KOLLOİDAL DEMİR
12	KONGO RED
13	MASSON TRİCHROME (TRİPLE)
14	MUSİN (MUCİCARMİNE)
15	PAS
16	SUDAN BLACK
17	TOLÜİDİN MAVİSİ (TOLÜİDİNE BLUE)
18	VAN GİESON

4.7.3. PATOLOJİ LABORATUVARINDA UYGULANAN DOKU İMMÜNFLORASAN TESTLER

1	C 3
2	C 1Q
3	FİBRİNOGEN
4	IG A
5	IG G
6	IG M

4.7.4. PATOLOJİ LABORATUVARINDA UYGULANAN RUTİN VE SİTOLOJİK TESTLER

1	DEMİR BOYAMA
2	GİEMSA BOYAMA
3	H-E (HARRİS HEMATOKSİLEN EOZİN) BOYAMA
4	PAP (PAPANİCOLAOU) BOYAMA
5	PAS BOYAMA
6	WRIGHT BOYAMA

5.PANİK TANI KRİTERLERİ

5.1. PATOLOJİ LABORATUVARI PANİK TANI LİSTESİ

5.1.1.Lökositoklastik Vaskülit

5.1.2.Gebelik sonlandırılması

- 5.1.3.Kürtaj materyalinde villus ve trofoblast olmaması
- 5.1.4.Endometriyum küretajında yağ dokusu varlığı
- 5.1.5.Plevra ve akciğer biyopsisinde başka organ parçası bulunması
- 5.1.6.Frozen tanısı ile kalıcı kesit tanısı uyumsuzluğu
- 5.1.7.İnce iğne aspirasyonu ilk tanısı ile son tanısı arasında uyumsuzluk
- 5.1.8.Beklenmeyen malignite
- 5.1.9.Konsültasyon sonucunun orijinal tanıdan farklı olması
- 5.1.10.İmmün yetmezliği olan hastaların BOS ve BAL sıvılarında bakteri, mantar ve viral inklüzyon varlığı
- 5.1.11.Kemik iliği veya kalp kapakçığında bakteri

5.2. PANİK TANI BİLDİRİMİ

- 5.2.1. Bu kriterlere uyan biyopsilerle karşılaşıldığında mikroskopik incelemeyi yapan öğretim üyesi veya araştırma görevlisi tarafından istemde bulunan ilgili hekime sözlü ya da yazılı olarak bildirim yapılır.
- 5.2.2. Bu tanımlar patoloji laboratuvarı panik tanı bildirim formuna işlenerek kayıt altına alınır.
- 5.2.3. Panik tanı bildirim formunda hastanın adı soyadı, dosya numarası ve patoloji örnek numarası, bildirim yapan doktorun adı soyadı, bildirim yapılan doktorun adı soyadı, bildirimin yapıldığı tarih ve saat ile bildirim konu olan panik tanı belirtilmelidir.

6. SONUÇ VERME SÜRELERİ

- 6.1.İntraoperatif konsültasyonu (frozen çalışması) için **20dk.**
- 6.2.Sitolojik materyaller için **6 iş günü**
- 6.3.Biyopsi ve Ameliyat materyalleri:
 - 6.3.1.Özel inceleme gerektirmeyen biyopsi ve ameliyat materyalleri **8 iş günü**
 - 6.3.2.Özel inceleme gerektiren biyopsi ve ameliyat materyalleri **11 iş günü**
- 6.4.Asit takibi gerektiren sert dokular için **15-30 iş günü**